

نہ بگذاری کہ باہر کس گویم راز چنانم کمن تکلیف تا واجب کبے دل صبر تو نہ	نہری ہرگز از عالم سازی چارہ کارم دلم بُردی و انگاہی اپنے دل صبر فرما
---	---

اگر با من نخواہی ساخت جانم ہچو دل بستان
کہ بے وصل تو اندر تن بال دل بود جانم

چکنم دوستت ہمیں دارم با چنین صد عنایت خریدارم ایچین نور کے دہد کارم ہجرتا کی نہدیجان خارم ور تو جانم بے نیازم خوشیتن را بدان نے آرام انوری از خدا سے پیرارم	گر عزیزم بر تو گر خوارم برو لم گر عنایت جہان بفروخت سایہ بر کار من نے فگنے ہج کل ناشگفت از وصلت گو نمت جان من بیزار سے خوشیتن را بدان سیار چو من گوئی ارجز خدای دارم و تو
---	---

ہم تو داسے کہ ایچہ دستانت
رو کہ شیرین ہمکنے کارم

کز ہجرت یک شکایت در گوش واصل انم زان پس کہ دیدہ باشی در دوچہ چنانم کارم چنان شد اکنون کان ہم نمیتوانم جانم در آرزویت ای آرزوی جانم کان خوشدلی کجا شد دل گفت من نہانم	ای آرزو سے جانم در آرزو سے انم وانی چگونہ باشم در محنت چنیم کہ کہ باب دیدہ خورسند کردی دل من اینہم نہ انم دا انم کہ سے بر آید بادل بدر و گفتم کا خرم را نگوسے
--	---

آر سے گرت بیایم روزی بکام باہم

ورنه چنانکه باشد زین روز در نمانم	
کارم بجان رسید و بیانان نمیرسم ایمان و کفر نیست مرا در غمش که من راهیست بیکرانه غم عشقش و مرا باریست بس عزیز بازان نمیرسد گوید بجز حرمت ما کم همی رس	در دم در از گشت بدرمان نمیرسم در کار او به کفر و به ایمان نمیرسم چون پای صبر نیست بیایان نمیرسم صدیست بس شگرت بدوزان نمیرسم حرمت بهانه ایست ز حرمان نمیرسم
سلطان عشق او چو دلم را اسیر برد معدومم از بخدمت سلطان نمیرسم	
روز دو از عشق پشیمان شوم باز بیک و سوسه در راه عشق بس کز عشق تو اگر من منم بواسنجی جان من از سرنیبه دوست توئی کاج بدست می من تو نگشتم که بهر خورده	تو به گنم باز بیامان شوم باروگر با سر دیوان شوم گبر شوم باز مسلمان شوم کاخچه کنی من بسرد آن شوم کز تو به پیش که با نغان شوم که بغان گاه به بهمان شوم
ازین دندان بکشم جوهر تو بو که ترا بر سر دندان شوم	
سر آن دارم کامروز بر بار شوم بخوابات می و مضطبه ایمان آم چونکه شائسته سجاده و تسبیح منم	بر آن دلبر روی کش عیار شوم رزمناجات شب و صومعه بنیرار شوم باشد اسد دست کشایسته کوزمار شوم

از سبب

کار می دارد و معشوق و خراب است و خمار خورد بر عیش خو ششم تو به فراوان زینهار تو اگر معتكف صومعه می باشی باش	کی بودی که دیگر باره دران کار شوم ببری همه از تو به بزینهار از شوم من همه معتكف خانه خمار شوم
---	---

رد توّه اقامت موزون که ملازین هستی تا قیامت سر آن نیست که بشیار شوم	از زبان
--	---------

پای بر جای نیست هر قسم در پی گرد کار و ان عیش بر سر کوه او شب گذرم مهرم رشته لبش نشدم گفتش دل وصال میطلبید گفت بادل بگو که حالی نیست دل مرا گفت هم به از سبب	چکنیم دوست دستگیر و بس از رسیلان ناله برسم که حمایت کند سنگ غم تا نگفتم طفیل مگ راستی من بخاندین هم ما حاضر جز بهر دسترس را لگان عجب یا فتم لبم
--	---

گویم از آنکه ز نیت میسگویم پای بر جای نیست همنفسم
--

ای دوست ترا ز جانم بسیار مرخا نم جان بود ولی با ما اول در سر کار شد من با تو جفا نکنم تو عادت من دان باد شده عاجز چندین چکنی خواره	مگذر زوقا داره مگذار بر نیانم جان بود چه فرمائی در پا تو افشانم با من تو وفا کنی من طالع خود نام ای کافر سنگین دل آخر نه مسلانم
---	--

بشکت غمت چشم با این همه عزم لست

تاجان بود اندر تن روی از تو نگردانم	
روی ندارد که روی از تو بتابم چون همه عالم خیال روی تو دارد جیله گرس چون کنم بقل چو گم کرد نه ز تو نتوان برید تا تشکیبم من چو شب از محنت تو هیچ بختم	زانکه چو روس تو در زمانه نیابم روس ز رویت بگو چو نه بتابم عشق تو سر رشته خطا و صوابم نه بتو بتوان رسید تا بتابم شاید کاید خیال وصل بخوابم
عده برست هیچ خورده گیرید با من از دنیا کن که مست و خرابم	
بر آنم که تو هرگز بر نگر دم دل اندر عشق بستر در همه عمر هر اسلام مانده است اندران کوشش	بگرد و لبست دیگر نگر دم جفا بنیم ز تو هم بر نگر دم که از هجران تو کاش نگر دم
چنانم من ز هجرانت نگار را کزین غم تا زیم بهتر نگر دم	
بد چشم تو که تا زنده ام سبز لب تو گواه من است برخ خویش نیازی چنان	تو خداوندی و من بنده ام که من از بهر رخت زنده ام که من از عشق تو تا زنده ام
چه زخم خنده که در عشق تو زد و صد گریه بود خنده ام	
مست از دم درآمدوش آن می تمام	در بر گرفته چنگ بکن بر نهاده جام

ز دست و پاچ

گفتی که لعل ناپ عقیق گذاشته است بنشست بر کنار من بادو نوش کرد با چنگ در کنار بد اندر کنار من در گوشه که کس نه بد آگه ز حال ما	در جام او ز عکس رخ او شراب جام آن ماه سرو قامت آن سروکش خرام مخور تا بصبح سپید از نماز شام زان عشرت بغایت زان مستی تمام
--	--

نه مطرب و نه ساقی نه یار و نه حرفیت

او بود انوری و می لعل و اسلام

ردیف الثون

عاشقی چیت مبتلا بودن سپر خنجر قدر گشتن بنام معشوق چون بنیبت پای زیر پای بلای او همه عمر آفتاب رخس چو رخ نمود بهمه مخفتی رضا دادن گر لکد کوب صد جفا باشی	با غم و درد آشنا بودن هدت تا و کبلا بودن از همه بندها رها بودن چون سبز لعل او دو تا بودن پیش او ذره در هوا بودن از همه راستی جدا بودن همچنان بر سر و پا بودن
---	--

عشق گراستخوانت آس کند

سنگ زیرین آسپا بودن

ای بنده روی تو خداوندان بازار جمال روئے خوبت را در هر پس در مجاوری دارے	دی دانه و ام تو خردمندان آراسته ز رسته و لبندان گریبان بر آفتاب اول خندان
---	---

ایام دنا نمیکند چندان گر خواهم ورنه از بن دندان کین نیست نشان نیک پیوندان	چندین چکنے بوعده در بندم گوئی مشتاب تا کہ آید وقت از خوسے بدت شکایتے کردم
ہجرت بجواب این پدید آمد گفت اینست عم النوری سرندان	
دل بدست تست قصد جان مکن خانہ صبر مرا ویران مکن رغم بدخواہان مگوے و آن مکن در ہواسے خویش سرگردان مکن	روی خوب خویش را پنهان مکن حجرہ بیداد آبادان خواه ہر زمان گوئی بر زرم خون تو سرگردان از من و جان مرا
النوری را بے جنابت اسے نگار در عنیم ہجران خود گریان مکن	
جان بردل ما چو زندان مکن اگر بیشتر نیست کم زان مکن پس آہنگ خون مسلمان مکن	زمن حجرہ خویش پنهان مکن سلامی کہ میگفتہ تا کنون اگر در دل تو مسلمانیت
سخن باز گیرے ز جا کرستے مکن جان مکن جان مکن جان مکن	
خروش عمر بر آمد از آسمان و زمین یکے کہ کوتن و جان یکے کہ کودل و دین از آنکہ دیدیم ازین دیدہ حقیقت مین	چو کر ذخیرہ حسنت طناب خویش مکن جانیان ہمہ والہ شدند و میگفتند شگفت مانند در بار گاہ دولت تو

براق روضہ جان کرد عقل بہر تو زین کہ از چہ حیلہ شوم زان و لعل شکر چین چو یافت روی تو در راہ عاشقی تکمین بجا دو ان حزین و بجا کنان حزین	روان حیرہ دل ساخت سمت بہر نخت سوال کردم دوستان از خیال بر معجیت چو یافت سو تو در کوی دلبری ہرکان ز جریع لعل تو در حال شد روان پیدا
--	---

یکے بیکے ہم سگفت موسیٰ مدہان
یکے بیکے ہم سگفت عیسیٰ مدہان

شاوی جان مرشید اکمن راز پنہان مرا پیدا کن شکر آزا باز تا زیب اکمن با چو من سودا ایسے صفا کن	ای بت یغما و لم نیسا کن روسے خوب از چشم من پنہان مار تنگ زیبائے مسلم شد ترا در سر کبر و جفا ہر ساعتے
--	---

بدہم ارا مرو ز جان خواہی ز من
چون با انجام منے نہر اکمن

قصدا آزار من سکین کن پیش اثرین اسپ جفا رازین کن بہر شے دامن پر از پروین کن ہر چہ خواہی کن ولیکن این کن نقشہ کردم گیران دہن کن جان شیرین تا ز با شیرین کن عشق را خون رہ نختن تاقین کن	شدم دار آخر جفا چندین کن پایم از عنہم در رکاب آورده ام در عنہم ماہ گریہ ناست مرا چند گوئے بار دیگرے کنم بوسے خواہم طبع در جہاستن کنے چون سبک رویے گران کا میں مہیا کن عشق را گوئی مثلان را خون بریز
--	---

<p>عید پوند ترا قربان لبی است النوری را از میان تعبیر کن</p>	
<p>هم صلت نه بینی روئے با نمودن ز آنجا که روی کا است خورشید آسمان را بر صیبت این کبر و انزاد می چه خیزند در دولت تو ما را آخر شب پیا به احسن الساعات و اروع الاوقات</p>	<p>ز آنکس که دل ما زنگار غم زدودن با روی تو چه رویت جز بندگی نمودن آخر دست نگیر وزین خوشترین شنیدن زلف کز دست بسوون گفت خوشتر شنیدن کریم ترا مسلم در جمله دل ربودن</p>
<p>گفته که خون چو تو بر من مباح باشد فرمان تراست آخر نتوان برین فزودن</p>	
<p>بهرے آخرم روزی وفا کن انفا کن با من آرسه تا توانی بهر خیم از تو رخیم را شفا باشش</p>	<p>بوسه زان لبتم حاجت روا کن نه چون روزگار آخر جفا کن بدر دم از تو در دم را روا کن</p>
<p>چو در عشق تو سخت افتاد کارم تو نیز این راه بیرته رها کن</p>	
<p>ای باد صبحدم خبری ده زیار من او بود فلکسار من اندر همه جهان بیکار نیستم چو در عشق اوست کار هرگز نه جز شمارم گرفتار روزگار کمانکسی که در شکایت ز روزگار</p>	<p>کز بجز او شده است بشو لیده کار من و امر و ز نیست جز غم او فلکسار من بے یار نیستم چو غمش هست یار من هرگز نبود فرقت او در شمار من تا بگرد ز روز من در روزگار من</p>

لغت

<p>برخون دل کنار میخوایم این غزل بر بود روزگار ترا از کتار من</p>	<p>ور دل سسکین من و ندان مزن دوستی کن شرط بر پیمان مزن مروم کن وصل بر آجران مزن گردن وصل مرا چند آن نزن زلف را گو در برم چو گان مزن گر سلسله ز راه ایشان مزن</p>	<p>آتش اسے دلبر مرا در جان مزن شرط و پیمان کرد در دوستی بجو و وصلت درد و درمان نیست دید بخت مرا گریان کن چشم را گو در برم خنجر کش جان و دل چون با مرا جان تواند <small>۱۲۰۱-۱۲۰۲</small></p>
<p>پرود از یا قوت بر پر دین مبن خیمه از سنجاب بر سندان مزن</p>	<p>شکستی عهد من یکسر در نیاروزگار من دفا کردم بجا کردی در نیاروزگار من اسید من گرگون شد در نیاروزگار من</p>	<p>ز من برگشته اسے دلبر در نیاروزگار من دلم صفت عنا کردی بجوم مبتلا کردے دلم در عشق تو خون شد خروش من بگردن</p>
<p>تو با من دل دگر کردی بشهر و بهر کردی شدی بار دگر کردی در نیاروزگار من</p>	<p>پاسے زین گل بر نخواهد آمدن وصلش از درد در نخواهد آمدن کز پیش دیگر نخواهد آمدن بر دل این غنم بر نخواهد آمدن</p>	<p>عشق بر من سر نخواهد آمدن عمر ببردن شد بدر و تنهار گر چه در مر غنم دل صورت کند سن امید انم که تا جان به بر تن است</p>

چون بچس از ما و بیش آمد بچور	ز آسمان کمتس رنخواهد آمدن
گویش حال من از عشقت پرس	کز منت باور نخواهد آمدن
گویدم جان کم انکار انوری	
بجربے طوفان نخواهد آمدن	
روایت الواو	
سے قبا ی حسن بر بالاسے تو	مایہ خوبے رنج زیربے تو
باو زلفت برد آب روی فخر	آتش غم کشت خاک پابے تو
صد ہزاران دل بغوغا بردہ	شہر پر شور است از غوغاسے تو
ہر چه خواہی از ستکاری کن	سے نگر در چرخ جز بر اسے تو
گر بخدمت کم رسد معذور دار	
کز عنیم تو نیستم برد اسے تو	
جرم رہی دوستے روی تو	آفت سودای دلش موے تو
دل نفس عشق تو تنہا زند	در ہمہ دلہا ہوس روی تو
تاو ک غمزہ مزین آن وان کہ او	کشتہ ہر غمزہ دہے خوبے تو
ہست بسے یوسف یعقوب رنگ	پیر ہنی کوست در دبو سے تو
از در خود عاشق خود را مران	
رحم کن انکار گ کوے تو	
ایمن شہ عارض تو این خطریاہ تو	گوئی کہ بروم آمد از رنگ سپاہ تو
بر غیب چون سیمت الخطیہ گویے	مشک است طرازندہ بر طرہ ماہ تو

از بر عارض تو کا مہرین

	تا ابر ترا دیدم برگردم و روشن چون رعد ہے نالم ہر لحظہ زماہ تو	
	ایجان من بجان تو کز آرزوی تو ای من نلام آن خم گیسوے مشکبوی ہر شب خیال روی تو آید بہ پیش من بر بند نامہ سوی و ہنر ذیک من منت	ہست آب چشم من ہمہ چون آب جوی تو افتادہ در دو پاسے تو از آرزوی تو تا روز من کند بسیار ہی چو سوی تو تا جان بجائے نامہ فرستم لبوی تو
در کوی تو بوسے تو جان میدہم چو باد گر بوسے تو بمن بد بند خاک کوے تو		
ترک من ای من سگ ہندی تو بر لب و چشمت ہنادم دین و دل من بگردت کی رسم چون باد را نیت تارنگ توئی بے بوسے خون روز رارویت بسیلے خواست دل زلف مرزنگوشش راز و قبول	دورم از روے تو دور از روی تو ہر دو بر طاق خم ابروے تو آب رویت سپے کند در کوے تو گر مرارنگ است در پہلوے تو گر چہ دستی بر ہنادی موے تو اشرے شد با سر گیسوے تو	
ماہی از خوبے خطا گفتم نہ پوست سوے دوست مغز از سوی تو		
ای مردمان بگوئید آرام جان من کو نامش ہے نیارم برون ہمیش ہر کس در بوستان شادی ہر کس بچیدن گل	رحمت فرای ہر کس محنت رسان من کو کہ کہ باز گویم سرور وان من کو آن گل کہ نشکندش در بوستان من کو	

در کوی تو

دو پاسے تو

در بوستان

جانان من سفر کرد با او برفت جانم	باز آمدن ترا ایشان سپید است آن من کو
هر چند در کینه نامی امی نیز زم	در نامه بزرگان رود استان من کو

هر کس بخانمانی دارند هر سبکی	
من مهربان ندارم تا مهربان من کو	

روایت الس

ای برده دل من وجفا کرده	با فرقت خویشم آشنا کرده
آخر بچقا مرا بسیار دوسه	در اول دوستی وفا کرده
روسه از تو بتا چگونه گردانم	پشت از غم عشق تو دو تا کرده
هر روز مرا هزار بد گوئی	من بر تو هزار شب دعا کرده
ای بیخ فراق روه خوب تو	جان و دل من ز من جدا کرده

وانگه من ستمند بیدل را	
در محنت عاشقی رها کرده	

ای ایرو از لطافت محضت بیا فریده	واندر کنار رحمت تو لطفت پروریده
لعلت بجنده توبه کرو بیان شکسته	جز عمت بغمزه پرده روحانیان دریده
بر گلبن امل چو تو یک شاخ ناشگفته	در پیشه ازل چو تو یک مرغ ناپزیده
مشاطگان عالم علوی ز رشک خطت	حوران خلدیرا هوس نیل بر کشیده
ای سایه کمال تو بر شش جنت نداد	داوانه جمال تو بر نه فلک چمبیده
ای از خیال روی تو اندر خیال هر کس	ماه و در آورده صبح دگر رسیده
در آرزوی سایه قد تو هر سحرگر	فریاد خاک کوی تو بر آسمان رسیده

نوروز

ما را برایگان بخر از ما دواغ بر نه ای در دودل غنومار ایجان خریده

برمه از عنبر عذار آورده بر حریر از قیر نقش آورده هر چه خوبان را بکار آید ز من پیش رخ منمای کا ندر ملک تن	بر پند از مشک بار آورده بر گل از سنبل نگار آورده در خط مشکین بکار آورده روح را چون زیر و زار آورده
---	---

انوری را

دوش میگردی حساب عاشقان نیچ ما را در شمسار آورده
--

دامن اندر پاسه صبر آورده هر زمان گوسه چه خورم زمان تو یک بر شیم کم کن از آهنگ جور نخن همیریزی و فلغ میروی باری از خون منت گر چاره نیست	پیش چه بیداد آستین تر کرده پیش ازان چه بد که خونم خورده گرنه با ایام در یک پرده باز سبک و گویا آورده هم تو کش چون هم تو ام پرورده
--	---

انوری خود کرده را تدبیر حیت زهرشند و خون گری خود کرده
--

سهل میگیرم چو با ما کرده من خود از سودای تو سرگشته ام کشتی صبرم شکسته از غمت جان نخواهم بردم در از تو من	گر چه میگیرم که عدا کرده هر زمان با من چه صفا کرده چشم از خوننا به دریا کرده وصل را چون وعده فردا کرده
---	---

تا زدیگر میسکنے ہر ساعتی رہی خوبت را بیسختی ز موت	تا دباش حسنت زریا کردہ این دلیر سیا از آنجا کردہ
انوری چون در سرکار تو شد بر سر خلقش چہ رسوا کردہ	
تا کہ دستم زیر سنگ آوردہ ز غم عشق تو دل خون میخورد دل ہے دزدی و منکر میثوی با چنین دست اندرین باز ممکن	راستی روز مرا شب کردہ دامی آن مسکین کہ با او خوردہ باز سے نیکو بردن آوردہ سالہا این نوع رومی بردہ
انوری دم در کس و تسلیم کن کین ستم بر خویشتن خود کردہ	
ہرگز از دل خبر نداشتہ سپہرا فکندہ آسمان تا تو کی خور و برز تو کہ تو ہرگز	بر دلم رنج از ان گماشتہ رایت جور بر منداشتہ تخم چوند کس نہ کاشتہ
ہم رہی جستہ ز من وانکہ در میان رهم گذاشتہ	
ای رخت رشک آفتاب شدہ آفتابیتان دو عارضی تو زود بینم ز تیر غمزدہ تو گر چہ هست لب پر یوش مردہ	آفتاب از رخت بتاب شدہ زلف او پیش تو نقاب شدہ عالمی سر بسر خراب شدہ تنگیہ را رخت تاب شدہ

	بست بر آتش غنیم هجرت جگر النوری کباب شده	
مسکین دلم به باغ جفا ریش کرده دل ریش شد هنوز جفا میکنی برو بر عاشقان جفاگتی امردوست رو رو شب	چو راز همه جهان تو بمن پیش کرده ای پرنک دل همه بر ریش کرده لیکن ز جمله بر دل با میش کرده	
	گفتی که از فراق چه ریخت همیرسد آری قیاس باز دل خویش کرده	
مادل من برده مقصد جفا کرده بست نبرد یک علق جرم من تو پیر ای ز من دل شده بی گنهی سرترا دل ببری وانگهی باز کنشی شرم	نی برین بوده فی غم من خورده من رخ تو دیده ام تو دل من برده یا خبری باز ده گز من آزرده من نه درین پرده گر تو درین پرده	
	چون بتو دارم امید روی مگردان من ز آنکه مرا پیش ازین چون نه چنین کرده	
	روایف الیسا	
تاز از اندازه بیرون میکنی هر چه با از سر کنشی کم میکنیم ماه خسارت نه بس و بیع عجب چون بکنی از جفاتن در دیم منیت منستی کاندین باری برایش	وز جگر خوردن دلم خون میکنی در کل داری تو آفرودن میکنی نیز با این جور گردون میکنی تازه صد نوع دیگر گون میکنی نیک خار از پای بیرون میکنی	

	ہر زمان گوئی کہ من نیک آدم		این سخن باری بگو چون میکنی
	در حساب النوری ہرگز نبود گذرتو این آید کہ اکنون میکنی	نگار	<p>گر مرا روزگار یارستے برنگشتی چو روزگار از من برکنارم زیار اگر نہ مرا نیست در بوستان وصل گلے ہجرت ہر بصری شمارم و بیچ پیش ازین روی انتظارم نیست روزگار است مایہ ہر کار بارکش النوری حدیث کن</p> <p>کار بایار چون نگارستے گر نہ باروزگار یارستے ہمہ مقصود دورکنارستے این چہ رازست کالج خارستے بازیک وصل در شمارتے کاشکے روی انتظارستے ای درینجا کہ روزگارستے کہ اگر ہر حرمت بارستے</p>
	در ہمہ نامہ سات نامتے در ہمہ کار ہات کارستے		<p>نام وصل اندرز بانے افکنے راست چون جان بر میان بندم در جہان آن دوستداری کاشے چہمت اندر تیر بارانش افگند چون قرین شادنی خواہم شدن گر کنم در عمر و ندانے سپید</p> <p>تا دم را در گمانے افکنے خوشین را بر کراںے افکنے ہر زمانے در جہانے افگنے زلف چون در حلق جانے افکنے بر سپہر غم قرآنے افگنے در نوالم استخوانے افگنے</p>

	<p>گر نظر بر پاسبانه افگنے سایه گر بر آسمانه افگنے بوکه بانام و نشانے افگنے</p>	<p>بادشاهی دزگونی چت زیان طالعے واری کہ تورشیدی شود ہیراگونی کہ کار التوری</p>		
		<p>باسہ و کاری چیش در خورست اینکہ در پای چنانے افگنے</p>		
<p>ان رومی</p>	<p>احوال مانپرسی نزدیک مانیائے سہاست اینکہ کہ گزروئی جانمانے بدخوی خوبروئی بیگانہ آشنائے عظم اینقدر نداند کا خراز آن ماسے وادی بیک بدتیم از دست غم ہائے من زمین سخن بہ تنگم تو باکہ در کجائے نہ دست آن نداری بان نمودی چہ پائے</p>	<p>خدا مرصبا و اہلا آخر تو خود کبائی ما خودنی شویت در خور و گرنہ آخر بجز وہ رہت خواہی گر چہ خوشت نیاید مفتم غمت بکیشتم گفتا کہ زہرہ وارد الحق جواب شنائی اینکہ چنیتت تو ہم گونی بید بیارم کہ بدتر کس من نہ بگ این ندارم ہین خیر می سپہ بانی</p>	<p>چگونگی</p>	
		<p>گر التوری نباشد کم گیر تیرہ روئے تو کار خویش کن ایمان رشتنائی</p>		
	<p>دروغابر خلاف آن بودے وصل را بیج رومی نمودے خوش خوش اکنون جفا در آفرودے پس لشیان شوی بدین رودے نالہا کروم و نہ بخشودے</p>	<p>یا و میدار آنچه نمودے حال من دیدہ در کشاکش غیر ناز تہنات بود عادت پس و عدا میدہی بدان دیرے بوسہ خواستم نہ بخشیدی</p>		

<p>که بسی خرجه اش فرمودی چونکه از درد سر برافزود که بدو گوی انطق بر بودی</p>	<p>لاستی باید از لببت خجلم خدمت من بدورسان و بگو التوری این چه شیوه غولبت</p>
<p>دامن از چرخ بر کشید سخن تا تو دامن بدو بیا بودی</p>	
<p>دل کم نکت زد و سستار گر چه بچسای کی هزار فرخ تو که هیچ غم ندارد مشتوق تو بر روزگار دور از تو لب بد هزار زار احسنت زهی سپید کار هم سر کشی و بزرگوار دستی بسرم فرود نیار</p>	<p>مارا تو بهر صفت که داری هر دم بو فاسی که هزارم پهچت غم هیچکس ندارد غماز تو زیان و خشوع سودا گویم که ز دوری تو هستم گوئی که مرا چه کار بازان در پای غم تو خرد گشتم در سرداری مگر که هرگز</p>
<p>خود از تو ندارد التوری چشم کین قصه بگوشش در گزار</p>	
<p>کام و ز طراوتی دگر داری پو ند جمال بیشتر داری دامم ز نیاز من خیر داری از راز دلم چه پرده برداری</p>	<p>بدخومی تره مگر خیر داری یا میدانی که در دل چشم روزیکه بدست ناز به خیزی در پرده دل چو هم توئی آخر</p>

توری

<p>گویم یوفاد و عهد اگر دارے امشب سیر ما و در و سردارے زین سوراہ عشوہ صد ز پر دارے چون طبع لطیف و شعر تر دارے</p>	<p>گوئی کہ ازین لہست و فا دارم بر پامی جہی کہ قصہ کوتہ کن اسی آئیہ حسن جملہ در شانت و شنام دہی کہ انوری یارب</p>	
---	--	--

و یارب

چتوان گفتن نہ اولین داغش
کز طعنہ مرا تو بر حسبگر دارے

<p>منم مچپان پر سر و دست دارے ز تو دستبرد و ز من بردارے نیاری بدین خاصیت روزگارے ہم از ما در عشق زادہ دست خوارے زہی پایداری زہی دستکارے ز پاندر آری زہی دستیارے بنامی وفا بر کد ام استوارے</p>	<p>تو گر دوست داری مرا گر نداری بہر دست خواہی برون آئی با من چہ دارم ز عشق تو عمر گذشتہ چہ گویم کہ خوارم ز عشق تو گوئے من از کار تو دست باریستم تو داری سرانگہ در عشق بچشم در انجانہ نام کہ عمدی نکرے</p>	
--	---	--

ہمان بہ کہ باخوی تو در بہ بندم
کہ الحق چنان خوب خوبی تدارے

<p>تازت بکشم کہ جامی آن دارے باز انہمہ چاہے و عیارے از رحمت آفریدہ پندارے گردن نہنم ہے ز جبارے</p>	<p>الحق نہ دروغ محشم یارے تازہ جو توئی تو ان کشیدہ ای جان باروی تو در نقش کرم کایز در عشق تو گر زمان گردون</p>	
--	--	--

<p>گر سرنخاک برم روا باشد چون عاشق زار تو شدم بارے مفروش مرا چو کردم امی دلبر نگذار مت اربجان رسد کام</p>	<p>چون سبر کچمن کسی فرود آئے از من سستان بخیرہ بیزارے عنہامی ترا بجان خریدارے تا بی سے مرا تو نگذارے</p>
<p>گر ہر گرم نہ انوری باشم از تو با صد ملامت و خواریے</p>	
<p>گرفتم سربہ بجان در نیاری چو یاران گریہ بچامے نیزم من زار و صلت نفع تا کی کشایم شمار وصل تو کی بر توان شست ترا گویم کہ بزین باشد آن کار تو داری دل کہ خواهد او من داد دل بچینے تو کے گزارو</p>	<p>سیر حور و جفا بارے نداری بدشتامی جبر یا دم نداری چو تو نامم پہ بیخ برمی نگاری تو کس را از شماری کی شماری مرا گوئی تو بارے در چہ کارے توئی یار از کہ خواہم حسبت یارے کہ انچینے بگوش اندر گزارمی</p>
<p>ترا چہ در میان عم انوری رست تو بچینے ازین غم در کناری</p>	
<p>گر ترا طبع داوری بودے الت دلبری جالت ہست گفتن اندر بہ مسلمانہ میشری گرتو رسیدی مسیح</p>	<p>در تو وصف پیبری بودے طبع در بار در سرے بودے چون توئی بہت کافر می بودے بل و جانت مشتری بودے</p>

	<p>بابہ زہرہ گراویس ہرا دیدہ بودی قلندری بودی</p>		
<p>بس راحتی تدارم باری نزلندگانے وی یازنا موافق آخر تو باکہ ماسنے روزم سیاہ کردی در واکہ می ندانے بالیت تیر ورونی روحان کہ نیک جانے</p>		<p>بستی ندیس مساعدا باری چنانکہ دانی ی بخت نامساعد باری تو خود چہ چیز بانے خراب کردم در آرزوی رؤیت غنی زرفتن آمد آنکہ بدی برویت</p>	
	<p>عمری بباد وادوم اندر پی وصال تا خود چگونہ باشد احوال این جہانے</p>		
	<p>از بس کہ نمودی اوستادے آخر تو بمن کجا قتادے کم داغ بد داغ بر نہادے خون تاپہ ز چشم من کشادے تا دیدہ ہنوز میج شادے</p>		<p>ای دل تو مرا بباد وادے از دست تو بر بلافتادے چند از تو مرا نکو ہمیش آخر آرزوم تو بیش برگرفتنے خود را و مرا انجم کتدے</p>
	<p>غماز شدہ است از تو حساب نام از خوردن غم تو شاد بادے</p>		
	<p>آتش اندر خرمین من میزنی بر فراز روشن من میزنی تو نشستہ فارغ و تن میزنی من ندانستم کہ این فن میزنی</p>		<p>گرداہ از شک خرمین میزنی پردہ شبکے بین دوری ہر من ز سودا می تو بیر میزنی امی بیروستی بطاری زمن</p>

<p>طبل خود در زیر دامن میرنی کونہ اندر روی دشمن میرنی</p>	<p>استین بشکرده برکشتم تیرمگان را بگو آهسته تر</p>
<p>بوسه من برکت پائیت دہسم بدتے آن بر سر من میرنی</p>	
<p>آن عهد کہ بار ہے بہ بستے ہر چند کہ عہد من شکستے من و ائمہ و دل چنانکہ ہستے وز خارِ حجابِ اہم بختے تا یافتہ ز وصل ہستے چون رفتن آب سوی پستے</p>	<p>ہمچون سبز لاف خود شکستے بد عہد سخا امت لگا را کس سیرت و خو سے تو نداند از شاخ و فکلم ندادی از جہد تو در خارم امروز با اینہم میل من سو تو</p>
<p>از جان من عذر خواہ چون جان کو تاہ کن این دراز دستے</p>	
<p>خہ بنام این و بہنگام آمدی آخرم امروز و دام آمدی زانکہ تو حسیبت و باندام آمدی</p>	<p>بس دل افروز و دلارام آمدی بسکہ بودم در پی صیدی چو تو کار آن عشرت ز تو اندر نیافت</p>
<p>خام خوانند ہم کہ تو پیشکنم چون تو با من با می و جام آمدی</p>	
<p>کان سنگدل دلم را خواری نمود خواری بستہ بدستی دل نبودہ و دستارے</p>	<p>ای عاشقان گیتی یاری و ہید یارے چون دوستان بکیرل دل پیش تو ہنارے</p>

<p>بر طمع ولستانانی ماندم ببل سپارے کی باشد از لبانش یکبارہ سازد ارے یار لیسیت آنکہ ندید ہرگز بوسہ یارے من زوہی تیا بم بوسہ بوسہ بوسہ یارے</p>	<p>گفتسم کہ ولستانم ناگاہ دل سپردم کی باشد این بخیلی باوی ببادن دل گوید ہی چہ نالی یاری چون نزارے و دشمن ہی ز دشمن کیرورہ داد باید</p>
<p>حسب صبر و برد باری رونی ہی نہینم چون عاشقم چہ چارہ خبر صبر و برد بارے</p>	
<p>عفاک اندد دروغی ہم ندراری کزین سرمایہ باری کم ندراری دل در دوستے خرم ندراری چرا بای دولت محکم ندراری ظہیرے در ہمہ عالم ندراری لب شیرین چرا بر ہم ندراری درین یک جا بر ہم ندراری</p>	<p>گرفتم کز غم من غم ندراری بہ بند عشق پائیم سبتہ میدار بہ شنامی کہ دشمن را بگویند مرا گوئی چوزین دستی ترا بروکاندر ستمکاری چو عالم جواب بر آ چون دانی کہ تلخ است دل در دوستے آخرا نیز</p>
<p>بیدہ گریب در دیوان التوری را توئی مرہم توئی مرہم ندراری</p>	
<p>جان شیرین و جهان روشنی ساعتے صد بار در بای افکنی اندر جانست و آنرا میرنی غم را پوستہ در خون منی</p>	<p>دوستا گردوستی گردوشنی بہ نیارم سرگرم در سرش در سر کار تو کہ دم دین و دل تا ہیدانی کہ در کار تو ام</p>

	<p>چند گوی خونت اندر گرد نم بامنت چندین چه باید کار و بار</p>	<p>انچنین ہر در نکش کڑ گروئے چون مصافح من بیوسی بشکنے</p>	
	<p>خوسے تو با النومی تو سن شدت مردمی کن در گذر زین تو سنے</p>	<p>ز</p>	<p>امی رو سے تو آیت نکوئے رایت شدو عالم کمن را سرون لببت بہ تنگبار سے بریدی دل و در کمین جانے گوئی شب وصل باز گویم ور کو سے عنت بجان رسیدم گفتا بہ دور و ز غیب آخسر</p> <p>حسن تو زوال خو بروئے ہر دم ز تو فتندہ بیوسئے چونا نکر دولت بہ تنگ خوئے یارب تو ازین ہمہ چه جوئے الحق تو کئے ہر اچہ گوئے گفتم تو کجا و در چه کوئے می ازرد آن سخن کہ گوئے</p>
	<p>من ہسم بجوار زلف آختم کز عشق تو در جوال اوئے</p>		<p>انیمہ لبرے و زیبائی شرم دارم ز ویدہ لائق تر گر بخوا ہے حکم یک فرمان</p> <p>بر دلم ہیچ مے نہ بخشائے خونم از دیدہ چند بالائے کرہ ہفت جرح بکشائے</p>
	<p>دل ہو دادم و دہسم جان نیز النومی را در چ فرمائے</p>		<p>باز آہنگ جفائی میکنے مقد چون من مبتلائے میکنے</p>

	<p>تقصید ہر زمان تازہ جفائی میسکنے زانکہ ہر دم کیسی جانی میسکنے آن نہ از دل از ریائی میسکنے یا مراطال لقاے میسکنے</p>	<p>تقصید ن طبع</p>	<p>یا وفا داری کہ در بند تو شد کی شود واقف کسی بر خوبی تو گدگہی گر میسکنی ما را طلب بہت ہم چہ بیری درین زیر کلیم</p>
	<p>گشتی از عشاق گشتن شادمان راست بنداری تو گراے میسکنے</p>		
	<p>قد چون سرو بوستان داری ہم بجان و سرت کہ جان چاری خویش را چند بر گران داری روی تا کی ز من نہان داری جانی و عادت بہبان داری کہ جفا سر بر آسمان داری</p>		<p>روی چون ماہ آسمان داری دل تو داری غلط ہیگویم در میان دلی و خواہی بود راز من و رخت چو پیداشد گر نہانی و مویا چہ عجب از غمت روی بر زمین دارم</p>
	<p>چون گراے از و خواہے برد دل چہ بر النوری گران داری</p>		
	<p>یا از ان لب شکری باہیتے چون دل او دگری باہیتے از دل او خبرے باہیتے آخر اسید برے باہیتے سالہا شد حسدی باہیتے</p>		<p>یا بران رخ نظری باہیتے یا مرا در غم و اندیشہ او نیست از دل خبرم از غم او مدتی تخم وفا کاشتہ شد آخر این تیرہ شب پیش مرا</p>

<p>یارب این ناله بیقائمه چند رشته صحبت مارا پس ازین</p>	<p>آخر انرا اثر سے بائیتے بہ ازین پا دوسرے بائیتے</p>
<p>ہرچہ بگذاشتہم آخر بدشش النورمی راگذرے بائیتے</p>	
<p>در حسن قرار تو بہا رائے چون شاخ زمانہ کہ ہر ساعت ہر وعدہ کہ بود در میان آمد در کار تو سے فروشو دروزم گوئی بسم کہ از تو بر گروم سو گند مخور کہ من ترا دانم</p>	<p>در جور نظیر روزگار آئے از رنگ دگر ہے بیار آئے نامد کہ آنکہ در کت آئے آخر تو چہ روزیم بکار آئے تا بر سر نالما سے زار آئے یعنی کہ بقول استوار آئے</p>
<p>گر عشق ز النورمی در انورمی حقا کہ بکفہ بار بار آئے</p>	
<p>ای دوست بکام و شہم کردے چون دست ز عشق سبر آوردم آن دوستی چنان بدان گرمی گفتم کہ چوروزگار بر گرد گفتے نامم چنین مساوات</p>	<p>دل بردی وزان بسیم چرخ از دست شدی و سر بر آورد ایمان چنین شود بدین سر تو تیر چوروزگار بر گردے دیدے کہ بقابت چنان گردے</p>
<p>در خورد تو نیست النورمی لیکن آری بضرورتش تو در کر سے</p>	

<p>رز درویم ز چرخ دندان خای بامیدی کہ سُرخ دارم روی باکہ گویم کہ حق من بشناس از قیاسے کہ تکیہ گاہ منت</p>	<p>تیر درایم ز عمر محنت زانے بنویدی کہ تازہ دارم راسے باکہ گویم کہ بند من بکشاسے باز جستم زمانہ راسرو پاسے</p>
<p>روشنم شد کہ در بساط زمین نیک عہدی نیافرید خداے</p>	
<p>اینہمہ چاہے وزیباے چون مہ چاروہ بہ نیکوے من نخواہم ترا معاوادم</p>	<p>ایچنین از کجا ہے آئے چون بت آزی نریباے مہ نہالست تا بہ پیدائے</p>
<p>کے تو ان کر دنت بہ مانند کہ تو خورشید عالم آراے</p>	
<p>آخر ایجان جان با من جھاناکے کنی ماندہ ام در نزد عشقت ایجان اونجان چون کلاہ خواجگی یکبارہ نہاوم ز سر چون بجز جور و جفا کاری تدری رو بوز پس</p>	<p>دست عہد از و امن صحبت رہا تا کی کنی چون ہمہ در باختہ باتو و غاتا کے کنی جان بیر پیرا ہن صبرم قبا تا کی کنی مہرا بیچارہ مہر و فاتا کے کنی</p>
<p>از وفای النوری چون روگردانید شرم دار از روی او آخر جھاناکے کنی</p>	
<p>از من ایجان روی نہان میکنی آشکارا گشت رازم تا من</p>	<p>تا جان بر من چو زندان میکنی خندہ وز دیدہ نہان میکنی</p>

خون دلہامی عن زریان رختین زہرہ کی دارم کہ گویم پیش کس	اگر چہ دشوار است آسان میکنی انچہ تو از مکر و دستان میکنی
--	---

ہر چہ ممکن گردد از جور و حیف بر دل مسکین من آن میکنی	
---	--

<p>بامن اندر گرفتہ کارے ہر چہ خواہی ہم میکنی بامن بعد از نیم بکش روا باشد روزگارم گلے شگفت از تو گویمت بوسہ مرا گوئی لیکن ارغشود بایدت بہم بوسہ در کار تو کنم چہ شود چون بجانم سیاہ خواہی کرد راستی زشت میکنی بامن جان بہ دلال وصل تو دارم</p>	<p>کان بھرے کند ستمگارے رومی نیکو چنین کند آرے ہیچ ممکن شود کہ آن بارے کہ بھرے نند چنین خارے گفتہ اند این حدیث بسیار ہو و یادگار خسرو آرے گر بر آری بختدہ کارے سردندان سپید کن بارے رومی نیکو ہمکنہ آرے گفتم این را بود خریدارے</p>
--	---

گفت اگر رایگان و مفت دہی سخن زنت بہ تہد بازارے	
---	--

دیدمی کہ پامی از خط فرمان بیرون نہاد بر دم ز پامی بازی تو دست بر کوئلے بر کار من نہی بچھا پاسے ہرزمانے	<p>دیدمی کہ دست جور و جفا باز بر کشاد بازم بدست بازی خود دست بر نہاد کارم ز دست رفت بدینکار چون فساد</p>
--	--

دلی بفرست

از وصال

<p>غم طبع شد مرا چو غم خور و غم تو شاوے نہ رنجہات میرسد احسنت یار بادے از ما در زمانہ بہر طالعے کہ زاوے</p>	<p>شاو آن زمان شوے کہ مر اور غمی پرینے کوئی ازین لپیت بہر سنج یار باشم از طالع غم ز کس چو وفا نیست پس کہ ماند</p>
<p>عشقیت بجاک بر دم بر دم چنانکہ بر دم جانم بیا و داوے داوی چنانکہ داوے</p>	
<p>کہ نیکوتر ز ماہ آسمانے بیا کامروز چون جان جہانے چہ میگویم لصد جان رایگانے عجب ہم بر کران ہم بر میانے تو نیز ارا مایہ خواہے تو اسانے مرا بر تو بدل بنود کہ جانے</p>	<p>نیام اینہ در چشم من چنانے اگر چون دیدہ و دل بودیم دے بکیرل وصلت ارا نام براند تو گر با من نہ بیتو نہ ام من خیالت آنچه گردو کہ کہ آخر ترا بر من بدل باشد کہ یارم</p>
<p>من از روی تو بر کشتن ندانم تو گر بر گردی از من آن تو دانے</p>	
<p>آتش ز روی اندر من و چون دود بر فتنے چون دوستی سنگد لان زود بر فتنے از داغ فراق تو بر آسود بر فتنے تا کردہ مرا وصل تو خوشنود بر فتنے</p>	<p>ای دیر بدست آمدہ لبس زود بر فتنے چون از روی تنگد لان زود بر فتنے ز انکار کہ در باغ وصال تو دل من ناگشتہ من از بند تو آزاد بختم</p>
<p>آہنگ بجان من دلسوختہ کردی افسوس مرادم نشد و زود بر فتنی</p>	

جزاک اللہ خیر ایچ دیدے	دلہ بڑی نگارا اور میدے
بچہ افسد بیان تہمت رسیدے	بجان چاکرت گر قصد کردی
معاذ اللہ کہ از من آن خشیندے	خطا گفتم من از عشقت بکبت
اکہ خط در دفتر جانم کشیدے	نیاید پیش ازین دامن غمست
کتون باری بوصلت در پذیرم	
جو با این جملہ عییم در خریدے	
دل مسکین مرا از عننت آزاد کنی	سر آن داری کامروز مرا شاو کنی
زان لب لعل شکر بار چو آباد کنی	خانہ صبر دلہم کز غم تو گشت خراب
بیزنی آب و ہمد اندو بر یاد کنی	خاک پای تو مرا زاتش سودای مرا
چہ شوگر لبلا سے دل من شاو کنی	شد فراموش مرا را سلامت ز غمت
آخرت خرم نیامد کہ ہمیشہ مرا	
وعدہ داد وہی بر ہمہ بیداد کنی	
دل کجا از غم لب بیاو آندی	گر ترا روزی ز من بیاو آندی
گزر سوی وصل تو باو آندی	خرمن اندوہ کے ماندی بچاے
سخت ما با حشت استاد آندی	کاشکے بروست بروی چا بکے
گزر رفت کہ گئی داو آندی	نام بیدا و از جہان بر خاستی
در جہان وصل تو ام ممکن شدی	
عاشقت پوستہ دلشا و آندی	
اندوہ غم تو شاو خوارے	ای کار غم تو غمگسارے

<p>در چشمه خون بچشم خوار سے شب روشن گشت و روز تار سے بر کندہ نہال کا مگار سے وی نصرت غمزد تو کار سے خونست لبہ ہزار خوار سے آزما لغتہ شمسار سے چشم بدور و نیک بار سے ہر گونہ ہمیکسی سوار سے</p>	<p>از کبر نگاہ دار رویت از تالیش آن دو تاب زلفت نغمہ غم تو ز باغ دلسا ای شربت بوسہ تو ساقی گوئی بی من دل تو چون است موزی کہ غم تو ام نمائے بایاران آن کشند احسنت امروز تراست جور بامن</p>
<p>ترسم فدائوشو سے مظالم تاب نغمہ الملوک بار سے</p>	
<p>چہ بود آخر ترا مقصود ازین آزار یعنی رواداری کہ خوانندت جہانی یار یعنی مشوغہ نگار نیابدان بازار یعنی</p>	<p>دلہ بزمی و بر گشتی زہی دلدار یعنی نگار ازین جفا کردن بدان نامی نیازم و گر جای و گر تیر است روزی چند بازار</p>
<p>ہمیکفتے کہ در عمر ترا ہرگز نہ بگذارم کتہن حیران بماند ستم از ان گفتار یعنی</p>	
<p>قد صابر کینہ و حجرہ خاسے بزن رو کو بیاور بادہ حالے مے خوشتر ز شہامی وصالے اگر زوشکر گوئے یا بناسے</p>	<p>مرا وقتی خوشتر از زور ہے کہ داند تا چہ خواهد بود فردا زہی دلسوز تر از روز حیران ز طبع خود نخواہد گشت گردان</p>

قدح بر دست زین نہ تانوشم بیا و محمد دین زین المعالی	
اسی غایت عیش این جہانے گر روح بود لطیف روسے گفتی کہ چگونہ نوسبے ما از درد تو سخت ناتوانم کردیم بر سر سستی قناعت	اسی اصل نشاط و شادمانے ورجان باشد عزیز جانے دور از تو تباہانکہ دانے رہی بر گیسو اگر توانے زین پیش ہی مکن گرانے
کردست رسے بود بوسے کاری بودے ہزار کالے	
ای خوب تر ز خوبی خرم تر از نکلے در نیکوئی تمامی در بد خوبی بغایت در دوستی غالی گر دشمنی فراسے کہ گنہ یہ کہ بر گرفتی دست غنایت از من	بد خو چرا شدتے آخر مرا نکلے یاد بچہ چشم زخست خوبیت را نکلے بیگانہ آشنائی بد خوبی خوب روئے ہر ساعتی بخونم دست جفا چہ شوئے
حسبم ہنی دگونی دارم ہزار دیگر اسی زود سیر بردست تا تو بہانہ چوئے	
کیزمان از غم نیا سیم ہے سیکنم تدبیر گوناگون وئے چند با شتم درہ فانی و سبارن جان و دل را در ہوامی مہوشان	تا کہ ہستم با دو چایم ہے بیش تقدیر نکشایم ہے چون دمی ز نشان نیا سیم ہے جز غم و بیمار نفس را ایم ہے

<p>سیروم ہر جاے و نہ جویم سراو عاقبت نو سید باز آیم ہے</p>	
<p>ندارم خیز غم تو نگسارے مرا از تو غم تو یادگار است بدان تار روزگار مہی خوش از تو</p>	<p>نہ خیز تیار تو تیار وارے ازین بہتر چہ باشد یادگارے بر ان امید بودم روزگارے</p>
<p>ہے امید و وصل تو بہتر بسر شد عمر و ہسم نکشاو کارے</p>	<p>چہ خوشنہداری</p>
<p>نگفتی کزین پس کفر سازگارے بہانہ چہ جوئی کرانہ چہ گبرے بمہ عذر رنگ بہت کز تو شنیدم بالصاف نشینو چنین سہ آید غم دل چکویم تو زین کار دورے</p>	<p>بنام انیرد الحق نکو قول دارے بیاد در میان نہ سخن ہر چہ دارے سرمانداری بہانہ چہ آرے کہ دل میر بانی و غم مہی پارے بہر زہ چکویم در خواستگارے</p>
<p>ہمان یہ کہ این درد سرد و دارم کنم با تو در باقی آن دوستدارے</p>	<p>این</p>
<p>یکدم بہر اعانت دلم گرم ندرے سن دوست ندارم کہ ترا دوست این مرکب بیداد تو تو سن چو دل نست</p>	<p>یکذره مرا حرمت و آرزوم ندرے تو شرم ندراری کہ ز من شرم ندرے و آنرا چون خویش چہ از من ندرے</p>
<p>در دفتر تندی و درستی کہ ہمانا کیسورہ ہر آید کہ تو ان بر م ہمارے</p>	

نغمہ نغمہ نغمہ نغمہ

چہ خوشنہداری

خوشنہداری

<p>گرین اندر عشق جز تو بیج یاری دارے ور نہ کردی خوار و بیارم تو اندر چشم خلق ہم زبان و وصل تو روزی گلی چنید و لم نیستی فریاد من چندین ز جور روزگار نالہ من ہر شبی کم باشدی از آسمان چون نیگیہ و قرار کار من با وصل اوست</p>	<p>ہر زمانے نازہ با وصل تو کاری دارے در غم و تیار تو تیار دارے دارے گر نہ ہر دم ہچوا و تیار خار سے دارے گر چو دیگر مردمان خوش روز کاری دارے در غم و گریہ کو ایک غمگساری دارے کاشکے چون عاشقان باری قراری دارے</p>
<p>روزم از عشقت چو شب تاب یک بگشتی لکر جز لقب تہ نور رویت یاد کاری دارے</p>	
<p>قرطہ بکشای زمانے نشین پیش گوی فر عذرو گره موی بہ بند و بکشای ای شدہ پای و لم آبد در حبتن تو سنگ عشق تو چو بکشاست بہ دل من</p>	<p>روی بنامی کہ امر فر چنین دارور و کہ پذیرامی گره شدتم از مویہ چو بوی چون بدست آبدہ دل بندہ خستہ مجو باز بایزدون آخر بہین سنگ بہو</p>
<p>النوری پای نخواہد ز غم عشق تو کہ تو ز دوست بشولی چکنم دست بشو</p>	
<p>اگہ نہ ز عالم ایجان وزندگانے عمری ہی گزارم روزی ہی شمارم ہرگز من بدیدی بکروزہ یوفائے ور کار من نظر کن بر حال من بہ بنشاکے</p>	<p>وردا کہ در فراقتم می بگذرد جوانے روزی چنانکہ آید عمری چنانکہ دانے ہرگز ز تو ندیدم بکروزہ مسربانے تاکی ز یوفائے تا چند بدگانے</p>
<p>این یار ناموافق رنجست بی نتیجہ</p>	

وین بخت نامساعد کاریت آسانے	
چہ نازست آنکہ اندر سر گرفتے ز چہ بیرون نیاری ور گرفتے ترا گفتہ کہ با من آشتے کن ور بغ آن دوستی با من بیکبار نہادی بر شکر ماسورہ سم	سیک رہ دل از ما بر گرفتے برون ز اندازہ ناری بر گرفتے رہا کردہ رہی دیگر گرفتے شدی در جنگ خشم از سر گرفتے پس آنکہ فعل در شکر گرفتے
مراور پای غم کشتی و رفتی ہواے دیگرے در بر گرفتے	
جانا اگر بیانت با ہم گران نباشی بان تا قیاس کار خود از دیگران نگیری عشقت بدل خریدم حقا کہ سود کردم چون من شمار بیج بدو نیک بر نگیرم اسی در میان کار کشیدہ مرا بیکدم	جانم مبادا اگر بغزنی جو جان نباشے کار تو دیگرست تو چون دیگران نباشے جانم بغم بخبر کہ تو ہم بزبان نباشے از کار ہامی خویش کہ تو در بیان نباشے واجب چنان کند کہ چنین بر گران نباشے
دستان تو بگرد حبان دستان نباشد بادوستان بوصل جو بستان نباشے	
بیدلم ای بار ہچیان کہ تو دیدے ور کف عشق تو جان مجھن من وز گل رضارت ہی نگار منبر کوڑ چو جنگ تو ہر نالہ زیر ست	دیدہ گہ بار ہچیان کہ تو دیدے ہست گہ قرار ہچیان کہ تو دیدے ہر ہون خار ہچیان کہ تو دیدے نالہ من ہچیانکہ زار تو دیدے

پرسی و گوئی چپگونہ توحب گویم بیدل و بی یار بچپان کہ تو دیکھے	
پای نشاط بر سر کیوان نہاد سے من کارہای لببتہ خود بر کشاد سے شہری پر از زبان بتو چون او فتاد سے امی کالج ساعته بجمال تو شاد سے	گر جان و دل بدست غم تو نداد سے گر بیم زلفت پر چشم تو نیستی مرا ور بر سرم نوشتہ بنودی قفسای تو اکنون چو او فتاد و دم در بلا سے تو
گر بے تو خواست بود مرا عمر کاشکے ہرگز نبودے وز ما در نزا د سے	
در حسن و جمال آئیے آئے میدان کہ بر رخ قیامتے آئے زیرا کہ تو بہ ز سر ملکتے آئے آراستہ خوب صورتے آئے	جانا بجمال صورتے آئے وصف رخ تو چپگونہ گویم با وصف تو ملک جم نخواہم انصاف اگر دہیسم جانا
گفتے کہ تو رام التوری باش لیکن چپکنم کہ ساعته آئے	
از بس کہ نمودی اوستادی آخر ز کجا بین فتادی خونت باہر چشم من کشادی تا ویرہ ہنوز ہیج شادی از خوردن غم تو شاد بادی	امی دل تو مرا سبب و ادی از دست تو در بلا فتادم آرزوم ز پیش بر گر رفتے خود را و مرا العنہم فلندیے غمخوار شدہ است از توجہ انم

بسم اللہ تعالیٰ الشانہ

رباعیات

شاہ بخدائی کہ ترا بگزید است خود جز تو کہ دید است کہ صد بار جهان شاہ چو تو ما در زمان ز اید نے تا مشرق و تیغ ابدارت پس ازین آئی کہ گفت نما من از ران آمد مقصود جهان توئی اگر چه مقصود پائی کہ ز بند عالمی بیرونست ای تاج سبز زمانہ آفسر کم ازین ای گوہر تو خلاصہ عالم کل چون آب نگو خواہ ترا حکم روان ای روز می خصم پیش خوردِ حشمت اندیشہ دار از پل جیون مشاہد آخر غم عور از دل نادور شود شکر کش گردون چو در آید بکمال خورشید ز رمای مستقی دارد نور وز رایت دین رایت دین شد منصوب	کز ملک چو نو خدا گلگانی دید است روزان بگفتست و شبان بخشید است بخشد چو تو هیچ شاہ و بخشاید نے یک ملک سنان ملک بخشاید نے دانی کہ درت قبلہ آفاق آمد اول حسن و سلی و اسمان آمد تا بود بخون ازین نمم دل خوشت کی دست خوش زمانہ پایت خوشت باد از تو قوم رادو منے حاصل چون لاله بد اندیش ترا سوخت دل بز دست قیامت آرو برد حشمت کا تپا شتہ شد جسم ز کرد حشمت دین ماتم بجز دوستان شور شود فرمان دو گیتی بہ نشا پور شود وز دولت سبزیست گیتی پر نور حسن ز ہی خلیفہ سلطان دستور
---	---

تا بر همه خسروان خداوند نشد	ولہ	رائی تو بیچِ راسے خرسند نشد
تا ملکِ خراسان چو سمرقند نشد	ولہ	رایاتِ نواز پاسے فلکِ بزشیند
فراکِ تو دستِ آسمان گرفت	ولہ	امی امر تو ملکِ راعنان گرفت
پیروز شد و ملکِ جهان گرفت	ولہ	روز می بینی سپاہِ تارنده تو
نام تو دیارِ کفر و دین گرفت	ولہ	امی لشکرِ توروسے زمین گرفت
از روم کین کرده و چین گرفت	ولہ	روز می بہ بہانہ شکار سے بینی
و امروز بقا بعدل سے افزاید	ولہ	دی قہر تو کفے کہ اجل میزاید
وان عدلِ جهاندار چین سے باید	ولہ	آن قہر جانگیر چنان سیباست
یک شکر تو سبے جا تو تو فلک	ولہ	ایجاہ تو چون سماک و عالم چو نمک
یک چند ترا غاشیہ بردوش ملک	ولہ	یک چند ترا کاب بردست بلوک
آن شاه مبارک قدم آن شاه کریم	ولہ	شکر ایزد که خسرو هفت اسبم
وز آبِ خطر با حل آمد چو کلیم	ولہ	از آتشِ فتنہ بر کران شد چو خلیل
وز آتشِ فتنہ شاد چون ابراهیم	ولہ	در موجِ خطر مرنے ہجو کلیم
مصومان را از آتشِ آب چہ بیم	ولہ	از سجزہ آن ماہ کرد می بدو نیم
کبک از نظرت گزشتہ با باز آرام	ولہ	امی زیر ہما سے ہست چرخِ دام
سیمرخِ نغسیر خسرو طوطی نام	ولہ	اقبال تو شاہین و کبوتر ایام
راحی بگفت کرد و خجل گرد در روح	ولہ	عمر سے باید کرد بر شک آید نوح
صبح ہر روز ہاتِ خصامن بہ صبوح	ولہ	شام ہمہ شبہات بہ صبحِ استن
تا چند ازین فلک چو کوزی بدو نیم	ولہ	امی سایہ آنکہ ملک او ہست قدیم

یک رویه کن این کار که سهلست و سلیم	ولہ	ملک ست نہ بازیچہ کہ الملک عقیقہ
اندیشہ انتقام چون خرم کیسہم	ولہ	تہرہمہ دشمنان بیک عزم کیسہم
با چرخ چو با آتش اگر رزم کنیم	ولہ	گردون بہ سہم اسپ چو خوارم کنیم
ہر گونہ بجدست تو خرسند شود	ولہ	آفاق برو جس وزین بند شود
و انرا کہ بہ بندگی پذیرے یکر وز	ولہ	شب را بہمہ حال خداوند شود
ای ماہ رکاب خسرو کردون خرش	ولہ	ومی ملک ستان سکن گیتی بخش
در ملک خدای ملکچن بلج تو نیست	ولہ	بر کرد و بہ بند بخش پیرایہ و دش
در چشمہ تیغ بگفت آب مباد	ولہ	وز زلفت تو از بے کفی تاب مباد
بی نام مبارک تو بردست ملوک	ولہ	در آب فسرده آتش تاب مباد
ہم ابر بدست درفشانت ماند	ولہ	ہم برق بہ تیغ جان ستانت ماند
ہم رعد بگوشش قہرانت ماند	ولہ	ہم زالہ باران کمانت ماند
ای عمر تو عمر کامرانی پیوست	ولہ	اقتادہ بہار پیش بزم تو زدست
تریندہ تر از مجلس دست تو بہار	ولہ	بر گردن عید پیچ پیرایہ نہ بست
با قدر تو آسمان ز ہم رنجستہ باد	ولہ	با خاک ہرت ستارہ آمیختہ باد
گر کم کند از مہر تو یک موسی فلک	ولہ	خورشید از دہوسے آویختہ باد
چون ہم غلم زد بجا ست ماند	ولہ	چون چار دہ شد ماہ بجا ست ماند
تقدیر بجزم تیز گاست ماند	ولہ	روزے بوطا دادن دامت اند
ایشاہ ز قدرتی کہ در بازومی تست	ولہ	تیر تو تاوک قضا ماند چست
ورنہ کہ نشاند این چنین چاکدست		پیکان دوم بر سر سونار درست

گر دست چمت ز بر فلک زیر آمد	وله	تا رای تو از قدح ز شمشیر آمد
تا باز که از ملک بقا سیر آمد	وله	نصرت بزبان تیغ و تیرت میگفت
تا ملک عراق چون خراسان نکند	وله	شمشیر تو با خصم تو پیمان نکند
تا پیش در خلیفه جولان نکند	وله	اسب تو ز تاختن فرو ناساید
و می ذات تو منی و عبارت عالم	وله	اسی گوهر تو اصل طفیل آدم
در خلقت آدمی نیاد در شکم	وله	تا حکم گفت نکرد روزی ده خلق
خورشید که باشد که بود تلخ سرت	وله	استاده بخدمت بهر خاک درت
چندانکه به بندگی جد و پدرت	وله	شد هر دو جهان به بندگی تو مقدر
با خلق همان شیوه چسب انگزیند	وله	گردون چو نشست خاستنت بنید
چون نشینی گردستم بنشیند	وله	چون نشینی باد ستا بر نیسند
این بس باشد که مدح گویت باشم	وله	من بنده که کتر سگ گویت باشم
واجب باشد که پیش رویت باشم	وله	اقبال نیم که سال و ماه و شب و روز
دی اصل عرض توئی سری پیش برآر	وله	اسی عشق بجز نعم رفیق دیگر آر
وقت آمد خون بریزم عمرم بسر آر	وله	اسی هر نوگفت بریزم خونت
این بار بدامن تو خواهم زد دست	وله	اسی صبر زدست دل معشوق پرست
و ندر سر زلفت پارسایان نشست	وله	کام روز مرا بر آتش عشق نشاند
در دامن صبر چنگ محکم کن زود	وله	با دل گفتم که عشق چون روی نمود
در عشق صبور اگر بمن خواهی بود	وله	دل گفت مرا که بر تو باید بنمشود
تا بود پروان شود تکبیر سرشش	وله	گفتم که گمے چند بهر سم خبرشش

<p>اکنون من زاری و شفیقانِ درش با عشق یکے شوند و آہم بسرند</p>	<p>خود هست کرشمہ ہر زمان بیشترش زان پس کہ دل و دیدہ ہم در پرتلا</p>
<p>ای صبر نکو سئے کہ ترا تا چہ بر بند وانگہ بفرغت پی آن دلبر گیر</p>	<p>صبر سے بتوانی غم کارم بخور سے ای دل تو ز ابتدا دل از جان بر گیر</p>
<p>دین را بجز آن صید دیگر گیر و از اہزار درد بیدرمان بُرد</p>	<p>با پی مزن این حلقہ و راہِ در گیر با آنکہ غم عشق تو از من جان بُرد</p>
<p>انگشت بہیچ شادی نتوان بُرد درد در می تو بر آتشم باید بود</p>	<p>تا دست رسی بود مرا با این درد شہباز منت ستم کشم باید بود</p>
<p>با اینہم ناخوشی خوشم باید بود صبر آمد و گفت خون غم باید ریخت</p>	<p>بس روز دیگر تا غم بے کور کشم دل باز چو درد امن غم عشق آویخت</p>
<p>درد دستِ تمان تو بیکبار گر ریخت جز غمزاہ آن ز گس مستت گرفت</p>	<p>پس نامہ بی دل من اندر دندان ای دل بجز آن زلف کہ دستت گرفت</p>
<p>از پامی در آمدی و دستت نگرفت دستی بزند بہ شادمانی دل ما</p>	<p>می لاف زد می کہ صبر دستم گیرد گفتم کہ بہ پایان رسد آن درد و غما</p>
<p>درد غم سختست شاد کامی ز کجا عیشی کہ بمرہا تو ان گفت از ان</p>	<p>دل گفت کہ اہم صبر مارا و چہ کام با نیست چو نو بہار از رنگِ خزان</p>
<p>من در غم او باندہ انگشت گزاران کز من اثر سے نماند اعر و ز بدست</p>	<p>یاران ہمہ انگشت و زبان کردوزان ای با تو چنان شدم بیک نداشت</p>
<p>آن دل شدہ زندہ است گویند کہ</p>	<p>از شرم بپریم از پر سے فسردا</p>

دوشینه اگر چه جانم از درد بگاست
 بر بومی عیادت تو امشب همیشه
 ای دل چونید بد سپهرت کردن
 بر من چه بود جز که بگفت خون خوردن
 کو آنکه ز غم دست بجائی زد من
 بر حیلہ کر می دست رسم نیز نماند
 چون آتش سودا می تو خورد و شدت
 در خستن وصل تو بے کوشیدم
 روزیکه کنتم جبر ترا بر دل خوش
 چون راست که درد امن دل آرام پا
 هر روز اگر نمازه نمی باید و هست
 در عشق تو کار آنچه بیاید هست
 لفظم که شارت بکنم اگر آس
 تو زنده بجان دگر آن میباشی
 فی دل زو حال تو نشانی دارد
 بیچاره تنم همه بجان داشت بمو
 در دست غم تو دل ز بوستان با
 دین طرفه که با تو نزد جان میبازم
 گفت آنکه مراره سلامت نبود

وله

وله

وله

وله

وله

وله

وله

وله

وله

چون تو بیادت آمد می رنج رو است
 ز ایزد بدعا درد همینخواهم خواست
 نتوان بخردش و ز در زرق آوردن
 دیگر چه کنم دلا چسب دامن کردن
 یاد طلب وصل تو دادی ز دمن
 آن دولت شد که دست پای ز دمن
 مسکین دل من امید بیود شدت
 چون نبت نبود کوششم سو دنداشت
 گویم چه کنم تن ز غم اندر آتش
 عشق تو گر بیان دم گوید کشش
 از بس نبود کا آنچه نیاید هست
 درد و فلک نوستمی باید هست
 گفتا که ز غم به بین رهم تمانی
 از کیسه خویشتن نفع نکشانی
 فی جان ز فراق تو امانی دارد
 و اکنون هزار حیلہ جانے دارد
 دین کار ز دست من بر بوستان با
 دست تو هست دست بوستان با
 کان بت نکت و فاد بر گرد زود

وامروز نندار دم پشیمانست نمود	ولی	وسی آن همه گفتا یقین گشت نبود
آسیمه سرو پاسه بگل باد دلم	ولی	خوار و خجلم خوار و خجل باد دلم
چونانکه منم اسیر دل باد دلم	ولی	در دست غم اسیری از دست دست
زیر نکه فراق پستیم زد دست	ولی	تا دست امیدها شکستیم زد دست
چون ما بچنین روزت ستیم زد دست	ولی	دشمن بد عاب شب چرا بر خیزد
وز دل اثری ماند جز سوائی	ولی	چون دیده فرور سخت بر رخ بنیائی
نیکو سرو کار لیست تو دور یائی	ولی	ایجان تو چه میکنی چرا سے یائی
تا روز چو شب دیده بیرون آرد	ولی	صد پرده شبی فلک ز من بر وارد
آنکس که چو روز من شبی بگذارد	ولی	از دست شبنم روز به شب بگریزد
گردون حساب عالم بر شرد	ولی	هر تیره شبی که ره به روز سے نبرد
گرچه هزار گونه محنت گذرد	ولی	با اینمه ماتم فراقش دارم
چون بنخسبران بسز نباید مرد	ولی	این عمر که سرمای ملکست نه خورد
روز سے به هزار مرگ بیاید مرد	ولی	وز غمین چنین زندگی پیش از مرگ
جان گفت که جان دل ازین نمکده است	ولی	دل در خیم آن زلف چو ساکن شبست
مسکین چو بدور سید پایش شکست	ولی	منم بیدل روم بهر حال که هست
تا سے نم از غم تو خرمن خرمن	ولی	میسوز تو خرمن شکیبائے من
من دانم و من باشک امین آن	ولی	دامن بحدیث درد من باز من
بر چهره هزاران گل زارم شکفت	ولی	چشم ز غمت نهر حقیقی میسفت
اشکم بزبان حال با خلق بگفت		بتر سے که دلم ز جان همی داشت نگاه

گفتی چه شود کار فراق یک سو	ولہ	چون اشک چو شمع گرم باشم بیتو
آن روز ز رویای اشکت بہ کجا	ولہ	وان گرم سربهای چو اشکت پس کو
جانا کہ غم تو از عطاسے ارزد	ولہ	وصلت بکشیدن بلائے ارزد
در نیت عشق گر بریزندم خون	ولہ	ہم نیت تو بخون بہائے ارزد
با خاک برابرم ز بے سنگی خویش	ولہ	از دل خجل از دوام و لتنگی خویش
یارب ترمے دہم ز بیرے یار	ولہ	تا باز ہم ز تنک بی تنگی خویش
روز یکہ بید از شب تیرہ برم	ولہ	سیکویم شکر و باز پس سے گرم
بگزر غم تو در جہ خون جگر	ولہ	تا روز گذشتہ رغنیت شرم
گردن بہ وصال موافق زان بود	ولہ	کان تعبہ بحر در ان پنهان بود
امروز رہین شکر تو توان بود	ولہ	کا روز وصال ہم شب ہجران بود
در کفر گریزم از تو ایمان کر دے	ولہ	باورد بسازم از تو درمان کر دے
چون از سر این حدیث برخواستم	ولہ	دل برکنم از تو بشکل جان کر دے
آن شد کہ تیرہ دیک من در خورشاب	ولہ	دشنام ترا طالی بقا باد جواب
جانا پس ازین نیز نہ بینی تو بخواب	ولہ	بر آتش من چون سخن سرد تو آب
آتش بہ سغال بر نہادی تو سخت	ولہ	پس خاکم را بدر برون بردمی چست
با اینہم ہم یاد تو بکو در سہر تست	ولہ	از آب سہو نیادم با تو در ست
بر آتش ہجر عمر سے از بنشینم	ولہ	با خاک در تو ہم بدل نگرینم
از باد ہمہ نسیم زلفت یا ہم	ولہ	در آب ہمہ خیال رویت بنیم
بر چرخ رسید از تو دم سرد و دم	ولہ	بر دامن غم نشاندہا گرد و دم

دور از دل و فارغ از تو دور و دورم غمنوار تو ام عمسیر مرا خوار بگیر	وله	خونِ دلم از دیده بسپالود نخست جز بنده رفیق و عاشق و یار بگیر
تو پاس بجار برست کار بگیر بر بام و دیده و هر طرف گرد نگاه	وله	در کار تو کارم اربجان یا بدوست از بس بر لال عمید آمده نگاه
خورشید بر آمد بهت و میجوید ماه ای بس دل من کشته نگمش که تر است	وله	هر کس که بید گفت سبحان اشک در سایه آن زلف مشوش که تر است
دور از ما بس اینکه نخوش که تر است هر جان دوی که بود در شهرشان	وله	می برود دل رسیده فارغ میباشش زلف تو برشته با آورد کشان
روز دو سه روز زیر کلاهش نشان این کار که داند کج با انجیام	وله	زان پیش که دستار نکه توان داشت زلف تو نبسته باز بسرو آنج
تا شهر ازین فتنه قرار سے یا بد از زیر کله روی بکس نمود دست	وله	آرا گمش دور و دور زیر کلاه زلف تو از آن دم که دلم بر بود دست
کز جمله عاشقان چشمست بود دست از غارت جان و حسی نمے آساید	وله	مانا که حکایت از لبش بنو دست زلف تو که در فتنه کنون می آید
بس روز قیامت که جبان آراید وز اشک ز دیده خون دل می بارید	وله	وامی از شب زلف تو که کاشی انیت بکشب بر گردون برخت می نگرید
این خال سیه بدان ازان گشت پدید هم در ساعت پرده در انباز سے	وله	لیقطره ازان بر رخ زیبات چکید چون چنگ بجزی اگر م بنواز سے
چون زیر گستره ام برون انداز	وله	آنرا که چون زیر کرد گو یا غنم تو

رخسار تو چون سوسن آزاد آمد	وله زلفین تو چون دشت شمشاد آمد
بر جنگ تو گوسه که زبید او آمد	کز دست تو همچون لب بر باد آمد
گفتم ز فراق یا سمن میگرید	وله دین ابر که زار و زچین میگرید
گل گفت که نه چه خوشتر بر شکم	بر خنده یک هفته سن میگرید
وسی طوت چمن کرد سه چاری خورده	وله آهنگ حزن پرده خسر کرده
او چون گل دسر و کرد او عاشق وار	گل جامه دریده سر و حال آورده
آب رخ یار من ندارد سے ای گل	وله چون یا جگر فریاری ای گل
جامه چه درمی زنگ چه آری ای گل	سر مایه خود تحفه نداری ای گل
آن ماه که ماه نوسند یاره او	وله خورشید من نشا ط اظناره او
چون گیر و عکس از لب من یاره او	سر بر زند از مشرق خساره او
بنیم دل خویش کز دیانت اندشم	وله یا بدم تن خویش کز میانت اندشم
یادم نماید ز سب جان و سر تو	الا که ز خاک استانت اندشم
منزل دور است در روز بیگاه ایدل	وله ره رو کاش اقل از همراه ایدل
بشتاب که منقطع فر او استند	این راه در از روز کوتاه ایدل
جانادم از شراب غم خشک کن	وله چشمم ز سر خشک صدم خشک کن
در عشق گران رکاب صبری دارد	زنهار نمد زین ستم خشک کن
عدل تو چو سایه بر ممالک پوشد	وله کان ماند پس که از کفست بجز پوشد
چون مینوشی که نوش بادت گوئی	خورشید براه و مشتری مینوشد
ای سندی تو قاعده دولت گل	وله خصمت که ز غرنت است فوشد

بیقدر چو سبزه با دو کم شک چو چکل	چون آب فروشان لکد کوب چو چکل
و رستی اگر نزد تو خواهم شمایه	ولہ نے دیدہ بہ بندو ارچہ دل کبشایہ
بیدار ز ماوران چو تو کم ز ایدر	ولہ سخت تو نیم کہ سپنج خواہم ناید
آن نور کہ ملک یافت از راسی تو فر	ولہ از سپنج فلک بابت نتوان آورد
آن سایہ کہ بر زمانہ زلفت پوشید	ولہ خورشید بہنوڑ پیشہ نتوان آورد
راستی تو کہ آفتاب فضلست و ہنر	ولہ گریا دکت شب بہت از نیلوفر
تا کردہ بر ہمت نام راستے تو گذر	ولہ از آب بجا صیبت برافر ازوسر
بو طالب نغمہ آنجہا نے ہمہ مرد	ولہ ہرگز غم اینجہاں خوشخوار نخورد
ہر طالب نیست کہ بہ و روی آورد	ولہ از نام پدرو امن جرحش پڑ کرد
معنت زوہ کہ کلبہ داشت بدشت	ولہ در نعمت و ناز و دیدش بر میلشت
گفتمش کہ گنج یاسے فتنہ گفتانہ	ولہ بو طالب نغمہ می برین دشت گذشت
دل در ہوس شراب گلزنک خوششت	ولہ با بر لب و بانای و دوت و چاک خوششت
روزی کسے فسخ نیکو نبود	ولہ روزی فراخم از دل تنگ نششت
دوش از سر و رویستے دستے	ولہ گفتم فلکانیست شدم گر ہستے
گفت اینچہ علی رتبہ تا ہست کہ من	ولہ بو طالب نغمہ بر زبان میرستے
در عرصہ ملکہ کہ کمین پذیرد	ولہ تا چہند کہ ہرگز چو بنے نگرید
خورشید فراغتم فرومے میرد	ولہ بو طالب نغمہ کو کہ دستم گیرد
ای دل چو غم نوت و ہر سپرخ کہن	ولہ چون کار ندیدگان بشو بید و بین
با عشوہ کو دکاندے خیر سخن	ولہ با زمین وزن عاقلانہ صبری میکن

اسی دل چو نئے نند سپهرت گردن
 ہر من چہ بود جز کہ بکبت خون خوردن
 وہی می شد ہم از شکوہ شافی در دست
 گشتہ بطعنه گفت اسی عشق پرست
 گفتند کہ گل حسن یکساران است
 گل گفت کہ با تو چہ بود رنگم راست
 زلف تو کہ در رفت ز کنون می آید
 وہی از شب زلف تو اگر کار نیست
 دل در غم آن زلف چہ ساکن نشست
 نسیم ہر دل روم بہر حال کہ ہست
 این جہان لائق ہر شاہ جہانے باید
 زمین طائفہ اسن آومی ممکن نیست
 آنروز کہ بندہ خاک خدمت ابو سید
 اموز چو رنگ و رنگ خویش ندید
 ایام کہ وصل تو نام سفستن
 مے روشن و حجرہ خالی و موسم گل
 اسی رای تو آفتاب وہی کلاب تو تیر
 دانی بہر علیا مگر غیب خدا سے
 چون سایہ دویم از پیش روزی چند

نتوان بخروش شکوہ از سخت آوردن
 دیگر چہ کنم لاجپہ دانم گردن
 گفتم بشکوہ وعدہ بودن ہست
 نشیدستی کہ ہر چہ بشکفت بہت
 بر حبت و گلبن اندو باغ آراست
 دانی کہ کلاب جامہ را راہ آراست
 از غارت جان دول دمنے ناساید
 پس روز قیامت کہ جہان را زاید
 جان گفت کہ دل رفت درین نگدہ
 مسکن چو لب رسید با لب شکست
 ز سیمہ جہان جسد نشانیے باید
 اینہا تہہ گر گشت شبانیے باید
 بر خدمت او آتج سعادت نگزید
 ابرام بخانہ برو و امید برید
 راہ تو امید و از نام رفتن
 اسی گلبن زوشکفتہ نام گفتن
 وہی چون تو جوان نبود در عالم ہر
 داری ہمہ چیز با مگر غیب و نظیر
 در صحبت ادب سایہ بودم خرسند

بکتاب

امروز چو آفتاب معلوم شد	کوسایه برین کار نخواهد افکند
ای دل مگذار عمر چون بچیند آن	و آنم نشتین ز روزگار گذران
تو طاق نه با تو همسان خواهد کرد	ایام که کرد و سیکند با و گران
آخر شب و درش بتیواسے شمع چو گل	بگذشت و گذشت و غم و خوار و خجل
تو فارغ و من و عده تا روز سفید	در بنای تو نیشسته در رخاسته دل
دل محنت تازه چاشنی کرد آخر	سوگت بپلاک جان من خورد آخر
عشقی که فرو برد و همسان زیر زمین	بسیخت هم از زمین بر آورد آخر
ای دل طبعم زان همه سرگردانی	نومیدی دور بود و بے درمانی
اینکار نه بر امیب خود میکروم	باری که تو از میان کاری دانستی
سحری که زد دست او دل از شادی رست	برو امن دل که گزید نشت و نشت
وصل تو چو دل بربست بودی پیوست	ورما که از دور دوری ماند رست
ای گنده دهن چو شیر و چون گرگ برین	چون خرس که ره رود چون خوک کنون
چون بود بسخره و چو گفت از لبون	ورک ری دووان و در بدر چون سکان
ز آن دور که نامها سے عشق تو بخواند	دل دست ز جان شسته دو امن بپشاند
وان صبر که خادمت بدان آسودے	آن نیز بقیاسے عمر تو پاد و نماند
دل را یکے بجز تو آسان ندیم	چیزے کے که گران خریدم از زان ندیم
ص جان بدیم در آرزوی دل خویش	و اندل که ترا خواست بصد جان ندیم
در منزل دل کے دمی آید و بس	ورسکتہ جان غم تو مے ماند و بس
با صبح جمال فتنه رای تو و مید	گوئی که ز شب غم تو میماند و بس

زلف تو مصاف عنف پیر شکست	وله	لعل تو بباستے تنگ شکست
گل کسیت کہ ماہ رخ تو در باغ آید		وانکہ دوستہ روز خوشیتن شکست
چو اسے شاہ گر میتوا سنے کسے	وله	ازین بس کہ از تیغ زاسنے کسے
درین تہہ اگر گرد آمد چو گرگ		ز آنہا اگر تو شبانے کسے
خود عمد کسے کسے حسین بگذار	وله	کاندر بد و نیاک پیچ یادش نارو
جانا ز وفاروی مگردان کہ ہنوز		خجاک در تو نشانِ روم دارو
جان درو تو یادگار دارو بیتو	وله	واندہ تو در کسار دارو بیتو
با اینہم من ز جان بجان آندہ ام		نما در تن من چہ کار دارو بیتو
چون دیدہ فرور سخت مرغ پیش آید	وله	وز دل اثر سے نمازہ جز سوائے
ای جان تو نمیکنی پسہ ابر نالی		نیکو سرو کار است تو در نمی پاسے
جان بانم عشق تو دلم ساز گرفت	وله	چشم طلب خون دل آفت گرفت
تو دست بخون ریختنم ز خبہ مدار		بجران تو این جہم بجان یا گرفت
ای گشتہ ضمیر چون بہشت از یاد ستا	وله	انگینتہ دولت جہان دلشاد ستا
ای روز جہان مبارک از طلعت تو		نوروز ہوماہ مبارک باد ستا
آخر غم عور از دلم دور شود	وله	وین ماتم ہجر دوستان سور شود
شکر کش گردون چو در آید کھیل		فرمان دہ گیتے بہشت پور شود
خورشید ز رای مقنعے دارد نور	وله	در دولت سبخت گیتے مہمور
در ناصر دین راست چو دین شود منصور		احسنت زہی خلیفہ باد ستور
شب نیست دلا کہ از نمش خون نشوی	وله	وز دیدہ بجای اشک بیرون نشوی

چون دیدہ فرور سخت مرغ پیش آید

چون